

Prof. dr hab. Rafał Jacek Delekta
Dziedzina sztuki muzyczne
Dyscyplina artystyczna - dyrygentura
delektarafaljacek@gmail.com

Kraków, 3 sierpnia 2018 roku

R E C E N Z J A

dorobku artystycznego oraz dzieła artystycznego Pana doktora Mirosława Kordowskiego w związku z postępowaniem o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuk muzycznych, dyscyplinie artystycznej – dyrygentura

Zleceniodawca recenzji

Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie, Wydział Dyrygentury Chóralnej, Edukacji Muzycznej, Muzyki Kościelnej, Rytmiki i Tańca poinformował mnie pismem z dnia 20 czerwca 2018 roku, że decyzją Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów na podstawie art. 18 a ust. 5 ustawy z dnia 14 marca 2003 o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2014 r., poz. 1852, ze zm. w Dz. U. z 2015 r., poz. 249) zostałem powołany w dniu 6 czerwca 2018 roku w skład komisji habilitacyjnej jako recenzent w postępowaniu habilitacyjnym Pana doktora Mirosława Kordowskiego, wszczętym w dniu 27 lutego 2018 roku, w dziedzinie sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej - dyrygentura.

Do zlecenia została dołączona dokumentacja złożona przez Habilitanta:

Część I

- 1.** Wniosek w sprawie wszczęcia postępowania habilitacyjnego.
- 2.** Oświadczenie Dziekana Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu o sfinansowaniu przewodu habilitacyjnego zgodnie przyjętą procedurą.
- 3.** Dane osobowe i kontaktowe.
- 4.** Uwierzytelniony odpis dyplomu uzyskania stopnia doktora.
- 5.** Życiorys w języku polskim.
- 6.** Autoreferat.
- 7.** Opinie i rekomendacje profesorów polskich i zagranicznych.
- 8.** Informacje i potwierdzenia o odznaczeniach.
- 9.** Informacje i potwierdzenia o pełnionych funkcjach.
- 10.** Repertuar wykonywany przez orkiestry dęte i big-band pod batutą Mirosława Kordowskiego.

Cześć II – po otwarciu przewodu doktorskiego

Wykaz dorobku artystycznego

1. Wykaz koncertów i udziału w uroczystościach orkiestr dętych i big-bandu prowadzonych przez Mirosława Kordowskiego.
2. Listy gratulacyjne, kserokopie wyróżnień, dyplomów i podziękowań z koncertów i udziału w uroczystościach orkiestr dętych i big-bandu prowadzonych przez Mirosława Kordowskiego.
3. Wykaz i kserokopie potwierdzeń przyznanych Mirosławowi Kordowskiemu nagród i wyróżnień w konkursach dyrygenckich oraz przeglądach, festiwalach i konkursach orkiestr dętych.
4. Wykaz nagród i wyróżnień w festiwalach, konkursach i przeglądach przyznanych orkiestrom prowadzonym przez Mirosława Kordowskiego.
5. Kserokopie nagród i wyróżnień w festiwalach, konkursach i przeglądach przyznanych orkiestrom prowadzonym przez Mirosława Kordowskiego.
6. Kserokopie potwierdzeń i certyfikatów oraz podziękowań orkiestr dętych zagranicznych przygotowanych do koncertów przez Mirosława Kordowskiego.

Wykaz dorobku naukowo-dydaktycznego

1. Wykaz, kserokopie certyfikatów, podziękowań i potwierdzeń uczestnictwa.
2. Wykaz i kserokopie udziału w międzynarodowych komisjach konkursowych Jury z dyrygentury.
3. Certyfikaty dotyczące prowadzenia *klasy mistrzowskiej* z dyrygentury Orkiestr Dętych w Akademii Muzycznej w Rydze (Łotwa).
4. Wykaz wypromowanych studentów oraz wychowanków w prowadzonych orkiestrach oraz kserokopie plakatów dyplomowych i programów dyplomowych wypromowanych studentów.
5. Kserokopie reminiscencji prasowych.

Dokumentacja przygotowana jest zgodnie z wymogami ustawy jednakże zastrzeżenie budzi nieczytelne zestawienie repertuaru wykonywanego z orkiestrami. W zestawieniu „**Muzyka klasyczna i rozrywkowa**“ recenzent nie znalazł ani jednej pozycji z repertuaru „klasycznego“. Chyba, że habilitantowi chodziło o „klasyczny repertuar orkiestr dętych” – lecz tu też niestety trudno odnaleźć prawidłowość, w czym się ta „klasyka” przejawia. Poza tym przemieszczenie utworów na orkiestrę dętą ze standardami jazzowymi nie daje właściwego obrazu prezentowanego dorobku. Również użycie sformułowania „reminiscencja” jako określenie anonsów lub recenzji zamieszczonych w prasie – nie jest najszcześniejsze.

Dane Habilitanta

Urodził się 1961 roku w Kwidzynie. Naukę gry w klasie trąbki w PSM I stopnia im. F. Nowowiejskiego w Kwidzynie ukończył w 1979 roku a w roku 1983 został absolwentem Wojskowej Szkoły Muzycznej II stopnia w Gdańsku.

W 1990 roku ukończył w Gdańsku kurs tamburmajorów oraz został kierownikiem Big-bandu Garnizonu Wałcz. W roku 1996 objął stanowisko kapelmistrza Wojskowej Orkiestry Dętej Garnizonu Wałcz.

W roku 1996 podjął studia na Wydziale Instrumentalnym Akademii Muzycznej w Gdańsku oraz na Wydziale Edukacji Muzycznej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy. Studia ukończył w roku 2001 w Gdańsku – na specjalności saksofon oraz w Bydgoszczy – na specjalności dyrygentura (recenzent sądzi, że chodzi o dyrygenturę chóralną lub „prowadzenie zespołów wokalnych i wokально-instrumentalnych).

W trakcie studiów w latach 1996-2001 doskonalił umiejętności gry na pozostałych instrumentach dętych drewnianych i blaszanych oraz perkusji.

W roku 2001 przeniesiony służbowo do Pomorskiego Okręgu Wojskowego w Bydgoszczy. W latach 2002-2013 pracował z Orkiestrą Dętą OSP w Pruszczu.

Od roku 2005 pracuje z Młodzieżową Orkiestrą Dętą OSP w Koronowie (Młodzieżowa Orkiestra Dęta *Kujawia*).

W latach 2011-2013 pracował w ramach godzin zleconych w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy w Instytucie Edukacji Artystycznej prowadząc zajęcia z przedmiotu Prowadzenie zespołów instrumentalnych – dyrygentura instrumentalna.

W roku akademickim 2011/2012 pracując w ramach godzin zleconych w Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu na Wydziale Pedagogiczno-Artystycznym w Kaliszu założył big-band, który prowadzi do chwili obecnej. Od roku 2012 jest adiunktem Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu na Wydziale Pedagogiczno-Artystycznym w Kaliszu. Prowadzi przedmioty: dyrygowanie, instrumentalne warsztaty dyrygenckie, zespoły instrumentalne – dyrygentura instrumentalna, podstawy big-bandu – dyrygentura zespołami bigbandowymi i orkiestrami oraz aranżację w muzyce rozrywkowej.

W latach 2011-2015 prowadził zajęcia w uczelniach Kujawsko-Pomorska Szkoła Wyższa, Bydgoska Szkoła Wyższa, Wyższa Szkoła Informatyki i Umiejętności w Bydgoszczy, Wyższa Szkoła Informatyki i Ekonomii TWP w Olsztynie.

Został wyróżniony: srebrną odznaką honorową za zasługi w rozwoju (byłego) województwa piłskiego, w roku 1993 - Brązowym Krzyżem Zasługi, w roku 1997 - Złotym Krzyżem Zasługi, Złotą Odznaką Honorową PZChiO w roku 2015.

W 2016 roku orkiestra Koronowo była wyróżniana przez: - Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego odznaką honorową *Zasłużony dla Kultury Polskiej*; - Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego w kategorii *Promocja województwa* w Polsce i zagranicą; - Medalem im. Stanisława Brzeczковского za zasługi w rozwoju kultury muzycznej na Ziemi Koronowskiej, *Za zasługi dla Ziemi Koronowskiej*.

W 2003 roku ukończył studia podyplomowe w zakresie: Ochrony Ludności i Zarządzania Kryzysowe, Zarządzania Oświatą, Wspomagania Wychowawczego, Doradztwa Zawodowego i Terapii Pedagogicznej.

W roku 2004 wspólnie z Orkiestrą Dętą OSP w Pruszczu został laureatem *Kryształowej Buławy* na Ogólnopolskim Przeglądzie Orkiestr Dętych Ochotniczych Straży Pożarnych.

W roku 2009 nagrał w swojej aranżacji *Hymn Polonii Bydgoszcz* oraz wydał płyty: *Polskie tańce narodowe, Skąd Nasz Ród*.

W roku 2017 z Orkiestrą Dętą *Warsaw* nagrał płytę pt. *Polskie brzmienia. Dzieła Grzegorza Duchnowskiego na orkiestrę dętą*.

Stopień doktora sztuki w dyrygenturze otrzymał w 2010 r.

Jest organizatorem życia muzycznego w powiecie bydgoskim i gminie Koronowo. Od roku 2002 jest członkiem Bydgoskiego Oddziału Polskiego Związku Chórów i Orkiestr, a od 2007 roku członkiem Zarządu Bydgoskiego Oddziału PZChiO.

Koncertował m.in. w Belgii, Białorusi, Holandii, Litwie, Łotwie, Niemczech i Włoszech.

Autora recenzji zastanawiają nazwy przedmiotów prowadzonych przez habilitanta w Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu na Wydziale Pedagogiczno-Artystycznym w Kaliszu gdyż z niektórymi sformułowaniami spotyka się po raz pierwszy w swojej 38-letniej współpracy z wieloma uczelniami w Polsce: **dyrygowanie** ale też - instrumentalne warsztaty dyrygenckie, **zespoły instrumentalne** – **dyrygentura instrumentalna**, podstawy big-bandu – **dyrygentura zespołami bigbandowymi i orkiestrami**.

Omówienie przedstawionego Autoreferatu

Autoreferat dr Mirosława Kordowskiego to rozbudowany życiorys. Opisuje w nim dokładnie przebieg swojej edukacji. Następnie przedstawia całą drogę zawodową, omawiając dokładnie pracę nad tworzeniem i rozbudową poszczególnych, prowadzonych przez siebie orkiestr i zespołów. Okrasza to refleksjami natury uniwersalnej, dotyczącej swoich przemyśleń na temat kondycji orkiestr dętych w Polsce. Podaje informacje dotyczące pracy pedagogicznej i naukowej. Jest też miejsce na omówienie, wybranego przez dr Kordowskiego jako najważniejsze osiągnięcie, dzieła artystycznego w postaci płyty „Polskie Brzmienia” czym autor recenzji zajmie się później.

W ocenie zawartości merytorycznej Autoreferatu habilitanta należałoby się z większością jego przemyśleń zgodzić. Jednakże, pomijając zbyt patetyczne akapity, dotyczące wagi Muzyki Polskiej, są to informacje i wnioski ogólnie znane, szczególnie w środowisku Orkiestr Dętych i nie wnoszące do dyscypliny żadnych nowych i odkrywczych prądów, których recenzent oczekiwałby od doświadczonego, wieloletniego szefa takich zespołów, posiadającego tak dobre przygotowanie zawodowe.

Niestety niektóre akapity Autoreferatu bardzo zaskakują! Już na stronie 4, w trakcie omawiania okoliczności swojego doktoratu habilitant pisze:

„...Uczyniłem to (realizacja doktoratu – przypis RJD), ponieważ dzięki mojemu dotychczasowemu doświadczeniu doskonale zdawałem sobie sprawę, jak bardzo

elitarną działalnością jest praca w orkiestrze dętej, gdyż we współczesnej Polsce stanowią dziś mniej liczną grupę niż orkiestry symfoniczne i większość artystycznych działań obliczona jest właśnie na orkiestry symfoniczne....”

Zaiste trudno zrozumieć o co dr Kordowskiemu chodzi, ponieważ, jak pisze w życiorysie: *„Od roku 2002 jestem członkiem Bydgoskiego Oddziału Polskiego Związku Chórów i Orkiestr, a od 2007 roku członkiem Zarządu Bydgoskiego Oddziału PZChiO.”* powinien więc wiedzieć to, co można znaleźć na stronach internetowych: źródło *„<https://strazacki.pl/artyku%C5%82y/ochotnicze-stra%C5%BCe-po%C5%BCarne-w-liczbach-%E2%80%93-najnowsze-dane>”* tekst: *„W OSP działa 755 orkiestr w których gra 19 977 muzyków. OSP to także grupy taneczne – 102, w których uczestniczy 1663 tancerzy. Nie można zapomnieć o zespołach artystycznych – 383, które liczą 4641 członków”.*

Nawet jeżeli habilitantowi chodziło o ilość doktoratów z dyscypliny dyrygentura w „specjalności” orkiestry dętej, w zestawieniu z doktoratami z „symfoniki” to należało to wyraziście wyartykułować - jak na kandydata na samodzielnego pracownika naukowo-artystycznego przystało.

Kolejny, problematyczny akapit ze strony 5.:

„Chciałbym zaznaczyć, że moje ponad trzydziestoletnie doświadczenie w pracy z orkiestrami zawodowymi, jak i amatorskimi pozwoliło mi prześledzić repertuar polskich orkiestr dętych. Odkryłem ze zdziwieniem i smutkiem spore braki repertuarowe. Orkiestry dęte ograniczają swój repertuar do marszów i muzyki rozrywkowej, co uznaję za poważny błąd metodyczny. Ponieważ muzyka narodowa była i jest najbardziej bliska mojemu sercu, dlatego zgodnie z wyznaczonym w poprzednich latach torem działania, wprowadzam ją konsekwentnie do repertuaru prowadzonej przeze mnie orkiestry.”

Autor recenzji wyraża zdziwienie, że przez 30 lat pracy, również z orkiestrami zawodowymi, dr Kordowski nie zetknął się z repertuarem takim jak uwertury Mozarta czy Rossiniego w opracowaniu na orkiestrę dętą, wieloma innymi – typowo symfonicznymi utworami – również zaaranżowanymi na taki skład, chociażby słynna „Uwertura Rok 1812” Czajkowskiego, czy wreszcie, dostępnymi w polskich orkiestrach nutami utworów aranżowanych przez rewelacyjnych fachowców z USA i Japonii. Habilitant twierdzi, że wprowadza muzykę polską ale z żadną ze swoich orkiestr nie spróbował chociaż zagrać, świetnie rozpisane na dętą orkiestrę „Bajkę” czy „Uwerturę do Halki” Moniuszki i np. *Koncert klarnetowy* Kurpińskiego! Autor recenzji zetknął się z opracowaniami tych utworów na przeróżne dęte składy!

Kolejne wątpliwości nasuwają się przy czytaniu akapitu ze strony 7:

„W ostatnich latach koncentruję się coraz bardziej na wyszukiwaniu wśród jak powyżej przedstawiałem dość ograniczonego zasobu literatury orkiestrowej (orkiestr dętych), utworów rzadko wykonywanych nowych i dawnych, często

nieśluszenie pomijanych. Pozycje spoza koncertowego kanonu stanowią dla mnie szczególne wyzwania w zakresie działań artysty-dyrygenta. To wyzwania zawodowe do poszukiwań odpowiedzi nieoczywistych, gdyż nie można ich znaleźć wśród znanych wykonań, a jedynie w partyturze i własnej wyobraźni.“

Czyżby dopiero po trzydziestu latach pracy dyrygenta dr Kordowski zrozumiał to co jest **sednem tego zawodu**? Poza tym czy w partyturach zawarte są rzeczywiście pytania, na które znajdujemy tylko odpowiedzi „nieoczywiste”? Czy **poszukiwanie** utworu nie dzieje się **zawsze!** we własnej wyobraźni sprowokowanej partyturą? Przecież namawiamy studentów by interpretację każdego utworu budowali z samej partytury a nie korzystali „ze znanych wykonań”.

Kolejną „niedogodnością” dla czytelnika autoreferatu jest to, jak na stronie 10 habilitant wymienia tytuły swoich publikacji. Pierwsze 4 z nich są opublikowane – jak należy sądzić z zagmatwanego opisu – w Rosji. Dr Kordowski prezentuje tytuły w języku oryginału publikacji czyli cyrylicą. W tego typu wypowiedziach jak autoreferat, szczególnie gdy procedura odbywa się po polsku, należało zamieścić tłumaczenie.

Wymienione powyżej fakty są dla autora recenzji podstawą do **powzięcia wątpliwości natury merytorycznej** – czy dr Kordowski rzeczywiście jest gotowy do samodzielnej pracy naukowo-artystycznej, którą umożliwi mu uzyskanie stopnia doktora habilitowanego. Pomimo tych zastrzeżeń, **autoreferat należy jednak zaakceptować** ze względu na wyczerpującą ilość wymaganych informacji.

Ocena przedstawionego dzieła artystycznego.

Jako szczególne osiągnięcie dr Mirosław Kordowski przedstawia płytę CD „Polskie Brzmienia – Dzieła Grzegorza Duchnowskiego na orkiestrę dętą”. Płyta została nagrana przez zespół pod nazwą „Orkiestra Dęta Warsaw”. Nagrania dokonano w Studiu S2 Polskiego Radia w Warszawie. Wydawca Ars Sonora.

Orkiestra biorąca udział w nagraniu została skompletowana z wybitnych muzyków, którzy na co dzień grają w orkiestrach takich jak Sinfonia Varsovia czy Filharmonia Narodowa.

Płyta pod względem technicznym wręcz idealna! Nagrana bardzo profesjonalnie oddająca w pełni bardzo interesujące kompozycje Grzegorza Duchnowskiego, który – jak można wyczytać z dossier kompozytora – bardzo często pisze utwory na zespoły złożone z instrumentów dętych.

Autor recenzji ewidentnie wyżej stawia 6 części Suity Polskiej. Bardzo ciekawe, mroczne, „średniowieczne” w brzmieniu wariacje na temat pieśni „Bogurodzica”. I potem poszczególne części: Polonez, Kujawiak, Oberek, Krakowiak i finałowy Mazur, świetnie czerpiące z motywów poszczególnych tańców i interesująco brzmiące.

Fantazja Polska jest również zbiorem tańców wraz z przewijającym się delikatnie Mazurkiem Dąbrowskiego. Jednakże dla autora recenzji brak jej trochę spójności formalnej.

By omówić wrażenia artystyczne, dotyczące pracy dyrygenta, należy powiedzieć, że pod tym kątem strona muzyczna jest bez zarzutu. Dopracowane proporcje, nieliczne ale logiczne zmiany temp. Właściwie przeprowadzona energetyka i forma.

Mimo wszystko, po przeczytaniu Autoreferatu i akapitów omawiających pracę nad nagrywaniem płyty, **nie zawierających żadnych istotnych informacji** o budowaniu koncepcji interpretacyjnej i sposobach jej realizacji, **nasuwa się cień wątpliwości – czy rzeczywiście jest to w pełni zasługą dyrygenta – a nie wynik zatrudnienia wysokiej klasy fachowców?**

Pozostając z taką wątpliwością należy stwierdzić, że nagranie **w pełni odpowiada wymogom przepisów i przedstawia wartość artystyczną właściwą dla dzieła artystycznego w postępowaniu habilitacyjnym.**

Ocena osiągnięć artystycznych.

Aby rozpocząć weryfikację osiągnięć artystycznych dr Mirosława Kordowskiego należy przytoczyć przepisy ustawy i rozporządzenia określające zakres i kryteria oceny dorobku:

USTAWA z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki

Art. 16. 1. Do postępowania habilitacyjnego może zostać dopuszczona osoba, która posiada stopień doktora oraz osiągnięcia naukowe lub artystyczne, uzyskane po otrzymaniu stopnia doktora, stanowiące znaczny wkład autora w rozwój określonej dyscypliny naukowej lub artystycznej oraz wykazuje się istotną aktywnością naukową lub artystyczną.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO¹⁾ z dnia 1 września 2011 r.

§3. *Ust.6) w obszarze sztuki:*

a) *autorstwo lub współautorstwo publikacji naukowych w czasopismach znajdujących się w bazie Web of Science (WoS) lub na liście European Reference Index for the Humanities (ERIH),*

b) *autorstwo zrealizowanego dzieła sztuki lub utworu artystycznego o międzynarodowym lub krajowym zasięgu,*

c) *pierwszoplanową rolę w spektaklu, filmie, recitalu muzycznym, występ jako solisty w koncercie, udział w wystawie plastycznej i dyrygenturę koncertu kameralnego o międzynarodowym lub krajowym zasięgu,*

d) udział w międzynarodowych wystawach, festiwalach, wydarzeniach artystycznych, plastycznych, muzycznych, teatralnych i filmowych, polegający na prezentacji własnych prac i umiejętności

Z załączonej dokumentacji na pierwszy rzut oka chciałoby się stwierdzić, że kryteria te zostały spełnione: w repertuarze są 352 utwory, koncertów z oboma prowadzonymi orkiestrami jest 360 plus 27 z big-bandem. W tym wystarczająca ilość koncertów za granicą itp.

Jednakże na te 352 utwory składają się jedynie pozycje charakterystyczne dla typowej orkiestry „marszowej” oraz przeróbki (bo nie aranżacje) popularnych piosenek. Autor recenzji zdaje sobie sprawę ze specyfiki prowadzonych przez habilitanta zespołów – koncerty i repertuar podporządkowane są roli, jaką odgrywają te orkiestry w swoim środowisku i do czego, przede wszystkim, zostały powołane.

Dr Kordowski deklaruje w autoreferacie:

„Chciałbym dołożyć wielu starań, aby prezentowana przeze mnie dyscyplina artystyczna dotrzymywała kroku innym pokrewnym dyscyplinom w Polsce i mogła być reprezentowana na równi z nimi nie tylko w kraju, ale poza jego granicami.”

Autor recenzji nie rozumie o jakich „pokrewnych dyscyplinach” myśli habilitant? Bowiem to postępowanie odbywa się w dyscyplinie artystycznej dyrygentura, która to dyscyplina nie jest podzielona na mniejsze specjalności. Należy więc stwierdzić, że osoba ze stopniem doktora habilitowanego ma prawo prowadzić klasę dyrygentury w KAŻDEJ UCZELNI MUZYCZNEJ w Polsce.

Trzeba zadać bardzo zasadnicze pytanie: **czy habilitant dołożył wszelkich starań aby wśród dorobku artystycznego znalazły się również pozycje, świadczące o szerokich horyzontach muzycznych? Czy nam, odpowiedzialnym za rozwój dyscypliny dyrygentura WOLNO? rozpatrywać dorobek o tak zawężonej skali?**

Autor recenzji miał sposobność prowadzić zajęcia na podyplomowych studiach dyrygentury orkiestr dętych w Akademii Muzycznej w Gdańsku. Parokrotnie był również recenzentem doktoratów jak i członkiem komisji habilitacyjnej oceniającym dokonania artystyczne dyrygentów specjalizujących się w tej materii. Był również jurorem przeglądów orkiestr dętych w Świeradowie. Ma więc możliwość porównania dorobku dyrygentów, którzy również na co dzień pełnią służbę jako tambur-majorowie. Ale dbali o to aby poszerzać ze swoimi orkiestrami repertuar o pozycje niosące ze sobą większe wartości artystyczne niż podstawowe utwory zazwyczaj wykorzystywane do musztry paradnej.

Recenzent **nie ma zamiaru nie doceniać** wielkiego zaangażowania dr Kordowskiego w swoją pracę. To wspaniałe dokonania – nauczanie gry na instrumentach od podstaw, stworzenie orkiestry, zaangażowanie młodych ludzi, którzy dla muzyki rezygnują z gier komputerowych. Prowadzenie zajęć tak aby wytworzyć wspólnotę, która żyje muzyką. Ale przecież w tych 755 orkiestrach OSP jest na pewno wielu takich animatorów – dyrygentów, którzy działają podobnie, jednak nie myślą w związku z tym o awansach akademickich.

Z uwagi na powyższe autor recenzji stwierdza, że dorobek artystyczny dr Mirosława Kordowskiego **nie spełnia** założeń ustawy i rozporządzenia.

Ocena innych osiągnięć.

Na dodatkowe osiągnięcia dr Mirosława Kordowskiego składają się:

1. Praca dydaktyczna w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy w Instytucie Edukacji Artystycznej oraz na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, na Wydziale Pedagogiczno-Artystycznym w Kaliszu. W latach 2011-2013 wypromował w Instytucie Edukacji Muzycznej UKW 15 absolwentów a w latach 2012-2016 na Wydziale Pedagogiczno - Artystycznym w Kaliszu 18 studentów, którzy nabyli umiejętności dyrygowania orkiestrami oraz władania buławą orkiestrową. Był też promotorem 6 prac licencjackich.
2. W latach 2011-2015 prowadził zajęcia na Uczelniach, takich jak: Kujawsko-Pomorska Szkoła Wyższa, Bydgoska Szkoła Wyższa, Wyższa Szkoła Informatyki i Umiejętności w Bydgoszczy, Wyższa Szkoła Informatyki i Ekonomii TWP w Olsztynie. Przedmioty, których nauczałem to: Muzykoterapia, Arteterapia z muzykoterapią, Emisja głosu, Metodyka nauczania przedmiotu Muzyka, Przedmioty artystyczne w edukacji wczesnoszkolnej.
3. Działalność naukowa - w latach 2013-2017 ukazało się 14 jego publikacji naukowych, 5 wydanych poza granicami kraju
4. Uczestniczył w 19 konferencjach naukowych, z czego w 7 międzynarodowych
5. Brał udział w pracach jury w Petersburgu (Rosja), Balatonfoldvár (Węgry), Zreñlanin (Serbia).
6. Na Uniwersytecie w Daugavpils (Łotwa) prowadził zajęcia z dyrygentury.
7. W roku 2014 został wybrany Prezydentem *Światowego Stowarzyszenia Orkiestr Dętych Symfonicznych (WASBE)*

Zaprezentowane inne osiągnięcia spełniają warunki przepisów i zostały przez autora recenzji przyjęte.

Inne

Autor recenzji, po przeczytaniu rekomendacji wybitnych osobowości polskiego życia muzycznego, z którymi miał wielokrotnie zaszczyt współpracować – nie zamierza komentować ich zawartości i jednoznacznie pozytywnego wydzwięku! Pragnie jedynie

zauważyć, że prawdopodobnie nie dysponowali – być może - dokładnym wyszczególnieniem repertuaru realizowanego przez habilitanta.

Konkluzja

Ustawa oraz rozporządzenie obligują recenzenta do rzetelnego zbadania przedstawionego w dokumentacji materiału. Nie tylko pod względem samego układu, zgodności z wytycznymi ale przede wszystkim pod względem zawartości merytorycznej. Habilitacja jest bowiem tym momentem kiedy rozważamy za i przeciw i w końcu podejmujemy decyzję o tym, że dana osoba jest gotowa do samodzielnej pracy dydaktycznej, nie tylko jako wykonawca czyis idei ale przede wszystkim jako artysta i pedagog nadający dyscyplinie, **całej dyscyplinie, nowe prądy, rozwiązania, czasem wręcz cele.**

Autor recenzji zapoznał się dogłębnie z dokumentacją, dotarł do zarejestrowanych występów zespołów prowadzonych przez habilitanta, przeczytał dwie jego publikacje. Przede wszystkim zaś, zdobył maksimum wiedzy na temat utworów, które zawarte są jako dorobek artystyczny oraz przeanalizował wszystkie sposobności i miejsca występów.

Przepisy rozporządzenia nie dopuszczają takiej sytuacji, że można zbagatelizować jeden z elementów kryteriów oceny dorobku habilitanta tym bardziej w przypadku repertuaru i koncertów.

Gdybyśmy mieli przyznać stopień w poddyscyplinie czy specjalności decyzja mogła by być prostsza. Ale stopień doktora habilitowanego nadajemy w dyscyplinie dyrygentura! Z pełnymi uprawnieniami, o których autor recenzji pisał wcześniej.

Wielokrotnie, w trakcie posiedzeń komisji habilitacyjnych, wybitni przedstawiciele dyscypliny dyrygentura podkreślali, że mamy obowiązek patrzeć na merytoryczne przygotowanie i dorobek kandydata do habilitacji. Że ocena dynamiki działalności na polu upowszechniania kultury muzycznej i samej muzyki, na poziomie szkolnictwa niższego szczebla czy wręcz amatorskiego, nie może mieć wpływu na decyzje dotyczące awansu akademickiego.

Dlatego, biorąc pod uwagę analizę poszczególnych elementów dokumentacji – **wątpliwości nasuwające się podczas lektury autoreferatu i brak możliwości zaakceptowania repertuaru i rangi koncertów**, które można by uznać za „osiągnięcia naukowe lub artystyczne, uzyskane po otrzymaniu stopnia doktora, stanowiące znaczny wkład autora w rozwój określonej dyscypliny naukowej lub artystycznej”(art. 16, ust.1 ustawy), mimo wysokiej jakości dzieła artystycznego i spełnienia pozostałych kryteriów, **nie popieram** wniosku o nadanie dr Mirosławowi Kordowskiemu stopnia doktora habilitowanego. Podstawa prawna art. 16 Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku (z późniejszymi zmianami) o stopniach naukowych i tytule oraz o stopniach i tytułach w zakresie sztuki.

